

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 18. september 2019
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Iren Mirmojtahedi
Sagsnr.: 2019-0030-2322
Dok.: 1177054

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 69 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. juli 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Caroline Østergaard Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 69 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

"I svar på REU alm. del spørgsmål 627 (2017-18) oplyste ministeren, at logning af teledata var et "centralt efterforskningsværktøj" "af afgørende betydning for politiet". Mener ministeren fortsat, at logning og adgang til historiske teleoplysninger er et centralt værktøj og af afgørende betydning for politiets efterforskning, når der gennem 7 år har været betydelige mangler og mulige databaser i Rigspolitiets håndtering af de teleoplysninger, som er modtaget fra teleudbydere?"

Svar:

Jeg er af den opfattelse, at politiet skal have effektive efterforskningsværktøjer i kampen mod kriminalitet. Samtidig siger det sig selv, at vi skal kunne stole på kvaliteten af politiets værktøjer, når de indgår som bevis i straffesager.

Som det fremgår af mine breve af 2. juli 2019, 14. august 2019 og 18. august 2019 til Folketingets Retsudvalg (REU Alm. del, bilag 2, 43 og 47, 2018-19 (2. samling)), skal rigspolitichefen og rigsadvokaten redegøre for alle relevante forhold i teledata-sagen, herunder for fremgangsmåden i forbindelse med indhentning af teleoplysninger i straffesager og kontrollen med og kvalitetssikringen af indhentede teleoplysninger. Redegørelsen skal være Justitsministeriets departement i hænde inden udgangen af september 2019 og vil i forlængelse heraf blive oversendt til Folketingets Retsudvalg.

Justitsministeriet har desuden indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

"1. Spørgsmål nr. 627 (Alm. del) af 19. juni 2018 fra Folketingets Retsudvalg blev stillet i forlængelse af justitsministerens samråd i Retsudvalget den 5. april 2018. Samrådet vedrørte de krav om logning, der stilles til teleselskaberne.

Det fremgår af retsplejelovens 786, stk. 4, at udbydere af telenet eller teletjenester skal foretage registrering og opbevaring (logning) i 1 år af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold (teleoplysninger).

Bekendtgørelse nr. 988 af 28. september 2006 (logningsbekendtgørelsen) fastsætter regler om, hvilke nærmere oplysninger teleselskaberne skal registrere og opbevare. Efter denne bekendtgørelse skal teleselskaber bl.a. registrere og opbevare oplysninger om, hvilke andre telefoner en telefon har været i kon-

takt med, og oplysninger om, hvornår samt hvilken mast telefonen var forbundet til ved kommunikationens start og afslutning.

Rigspolitiet skal med henvisning til ovenstående, herunder samrådet den 5. april 2018 bemærke, at logningsreglerne vedrører de krav, der stilles til teleudbydere i relation til opbevaring af oplysninger om deres kunders tele- og internettrafik. Reglerne omfatter således ikke opbevaring mv. af indholdet i kommunikationen, f.eks. hvad der bliver sagt i en telefonsamtale, og hvad der bliver skrevet i en SMS-besked.

Rigspolitiet skal endvidere bemærke, at politiet ikke har direkte adgang til de loggede oplysninger. Retsplejelovens regler om indgreb i meddelelshemmeligheden og om edition fastsætter de nærmere betingelser for, hvornår politiet på grundlag af en retskendelse eller på øjemedet efterfulgt af en retskendelse kan få adgang til teleselskabernes oplysninger. Herudover vil der kunne indhentes visse loggede oplysninger i henhold til et samtykke fra abonnenten, ligesom politiet i helt særlige tilfælde efter nødretlige principper kan indhente teleoplysninger uden rettens kendelse, f.eks. for at yde humanitær hjælp til en selvmordstruet eller dement person.

Hvis politiet skal have adgang til konkrete oplysninger, skal politiet således som udgangspunkt anmode om det efter retsplejelovens regler. Det vil bl.a. fremgå af rettens kendelse, hvad retten har lagt vægt på i afgørelsen, f.eks. vil kendelser om indgreb i meddelelshemmeligheden redegøre for rettens vurdering i forhold til, om politiet har redegjort tilstrækkeligt for, at der gives meddelelser til eller fra en mistænkt via den telefon eller det telefonnummer, som politiet ønsker at indhente oplysninger fra (mistankekravet), om indgrebet er af afgørende betydning for efterforskningen (indikationskravet), om sagen vedrører en lovovertrædelse, som kan straffes med 6 års fængsel eller derover, eller om indgrebet er rettet mod en person, der er mistænkt for en eller flere forbrydelser, hvormed retsplejeloven giver hjemmel til indgrebet (kriminalitetskravet), og om indgrebet står mål med sagens betydning og den ulempe og krænkelse, som indgrebet forventes at volde (proportionalitetskravet).

2. I besvarelsen af spørgsmål nr. 627 (Alm. del) oplyste Rigspolitiet bl.a., at ”telefonilogning har udviklet sig til et centralt efterforskningsmæssigt værktøj, der i praksis anvendes i de fleste større straffesager. Det er således helt afgørende for politiets efterforskning, at der kan skabes adgang til oplysninger, der kan medvirke til at fastslå, hvem der har kommunikeret med hvem, og hvor og hvornår kommunikationen har fundet sted.”

Ovenstående er fortsat Rigspolitiets vurdering. Som det fremgår af Rigsadvokatens og Rigspolitiets brev af 30. august 2019 til Justitsministeriet, har Rigspolitiet igangsat en ekstern undersø-

gelse af politiets brug og behandling af teledata med henblik på hurtigst muligt at afklare den usikkerhed, der er opstået om anvendelse af teledata i straffesager. Indtil der er tilvejebragt den fornødne klarhed over de fejl, fejlkilder og usikkerheder, som er forbundet med politiets brug af teledata, har Rigs politiet og Rigsadvokaten – som det fremgår af brevet – instrueret politiet og anklagemyndigheden i at udvise øget forsigtighed ved anvendelse af teledata i efterforskningen. Dette ændrer dog ikke ved, at telefonilogning også fremover vurderes at være et centralt efterforskningsværktøj.

Politiets brug af teleoplysninger mv. udgør blot ét ud af en ofte lang række efterforskningsskridt, som iværksættes i sager om alvorlig kriminalitet, herunder oplysninger indhentet fra tv-overvågning, ransagninger, aflytninger, vidneforklaringer, kriminaltekniske undersøgelser og efterretninger fra relevante kriminelle miljøer. Rigs politiets skal således understrege, at teleoplysninger ikke står alene i politiets efterforskning.”